

บทบาทพยาบาลกับปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนในชุมชน Registered Nurse's Role for Child and Teen Alcohol Consumption in Community

พัชรี ใจการุณ* ปรางทิพย์ ทาสะเนาะเอลเธอร์**
Patcharee Jaigarun* Prangthip ThasanohElter**

*พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี สรรพสิทธิประสงค์

*Registered Nurse, Senior Professional Level (Teaching), Boromarajonani College of Nursing, Sanpasithiprasong

**พยาบาลวิชาชีพชำนาญการพิเศษ (ด้านการสอน) วิทยาลัยพยาบาลบรมราชชนนี นครราชสีมา

**Registered Nurse, Senior Professional Level (Teaching), Boromarajonani College of Nursing, NakhonRatchasima

Corresponding author Email address: jaigarun@yahoo.com

Received: 27 September 2018

Revised: 12 January 2019

Accepted: 30 April 2019

บทคัดย่อ

การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน เป็นปัญหาสำคัญในสังคมปัจจุบันส่งผลกระทบต่อในหลายด้าน ไม่ว่าจะเป็นด้านการเงิน การศึกษา ร่างกาย จิตใจพฤติกรรม ครอบครัวและสังคม ซึ่งปัจจัยที่เอื้อต่อการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนจะพบในปัจจุบันด้านบุคคล ด้านครอบครัว ด้านเพื่อน สังคม และวัฒนธรรม และด้านการสื่อสารมวลชน เทคโนโลยีสารสนเทศและการตลาดตั้งนั้นการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนจึงควรได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องพยาบาลวิชาชีพจึงเป็นอีกหนึ่งในทีมสุขภาพที่บทบาทสำคัญต่อการดูแล คัดกรอง ช่วยเหลือ การให้การดูแลในสถานบริการหรือห้องฉุกเฉินและการศึกษาวิจัยเพิ่มเติม เพื่อช่วยให้เด็กและเยาวชนลดละเลิกหรือป้องกันจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์

คำสำคัญ: เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เด็กและเยาวชน พยาบาลวิชาชีพ

พุทธชินราชเวชสาร 2562;36(1):118-27.

Abstract

Child and teen alcohol consumption in Thailand presently is a vital problem. Problem impacts include financial, educational, physical, psychological, behavioral, family, and social aspects. The factors for alcohol consumption involve personal, family, friend, society, culture, mass communication, and information technology issues. Therefore, child and teen alcohol consumption is a continuous concern in Thailand. Registered nurses are members of a health team, who have important roles in caring, screening, caring at hospital or emergency room and treating children and teens for alcohol abuse. In addition registered nurses conduct research to decrease or prevent child and teen alcohol consumption.

Keywords: Alcohol Consumption Child and Teen Registered Nurse

Buddhachinaraj Med J 2019;36(1):118-27.

บทนำ

ปัญหาการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ก่อนวัย (Underage Drinking) ในเด็กและเยาวชนกำลังก่อตัวชัดเจนขึ้นในหลายประเทศทั่วโลก รวมทั้งประเทศไทย แม้ว่าจะมีมาตรการควบคุมอายุการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์แล้วก็ตาม เช่น ในสหรัฐอเมริกา ซึ่งควบคุมที่อายุต่ำกว่า 21 ปี ยังพบรายงานการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชนในช่วง 2 สัปดาห์ที่ผ่านมา ก่อนเก็บการข้อมูล พบระดับมัธยมต้นปีที่ 2 (เทียบเกรด 8) ร้อยละ 5 ระดับมัธยมปลายปีที่ 4 และ 6 (เทียบเกรด 10 และ 12) ร้อยละ 16-24 และระดับอุดมศึกษาร้อยละ 37¹ สำหรับประเทศไทย ควบคุมที่อายุต่ำกว่า 20 ปี แต่ยังมีรายงานว่า เด็กและเยาวชนระดับมัธยมต้นปีที่ 1, 3, 5 และระดับอาชีวศึกษามีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ใน 30 วันที่ผ่านมา ก่อนการเก็บข้อมูลร้อยละ 18²

นอกจากนี้ The Global School-Based Student Health Survey (GSHS) ที่สำรวจการการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน อายุ 13-15 ปี โดยการสุ่มทั่วโลกในประเทศที่กำลังพัฒนา 12 ประเทศ (ตารางที่ 1) พบว่า ใน 30 วันที่ผ่านมาของเด็กและเยาวชนไทยตามอายุดังกล่าว มีการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ ร้อยละ 18³ และจากโครงการเฝ้าระวังพฤติกรรมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์และพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาในประเทศไทยพบประเด็นที่น่าเป็นห่วงคือ แนวโน้มของการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในปี 2550

2552 และ 2559 ของเด็กและเยาวชนไทยในปัจจุบัน หรือ 30 วันที่ผ่านมา (Current Drinking) พบค่อนข้างสูงคือ ร้อยละ 12.8 24.6 และ 18.6 ตามลำดับ การดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ในหนึ่งปีที่ผ่านมา (Past-year Drinking) พบมากถึงร้อยละ 17.5 29.3 และ 25.6 ตามลำดับ แนวโน้มของการเคยดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ (Lifetime Drinking) ที่สูงขึ้น (ร้อยละ 21.6 32.6 และ 36.1 ตามลำดับ) และร้อยละการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์หนัก (≥ 5 หน่วย/ครั้ง) ใน 30 วันที่ผ่านมา ที่เพิ่มสูงขึ้นเช่นกัน (ร้อยละ 5.6 6.8 และ 8.1 ตามลำดับ) ทั้งนี้ อายุเฉลี่ยของเด็กและเยาวชนเริ่มดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ครั้งแรกคือ 14.5 ปี⁵

ผลกระทบจากการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ของเด็กและเยาวชน มีผลต่อตนเอง เช่น โรคกระเพาะอาหาร (ร้อยละ 29.7) รับประทานเจ็บจากการดื่มสุรา (ร้อยละ 5.0) อาการซึมเศร้า (ร้อยละ 18.7) เป็นต้น⁶ และผลกระทบต่อสังคม เช่น การทะเลาะวิวาท (ร้อยละ 30) อุบัติเหตุ (ร้อยละ 40) เป็นต้น⁷ นอกจากนี้ เด็กและเยาวชนที่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์มีโอกาสเกิดพฤติกรรมเสี่ยงต่อสุขภาพสูงกว่าเด็กและเยาวชนที่ไม่ดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ เช่น การใช้สารเสพติด การมีเพศสัมพันธ์ก่อนวัยอันควร การทำร้ายร่างกายผู้อื่น และการพยายามทำร้ายร่างกายตนเอง เป็นต้น⁸

จากสถานการณ์และผลกระทบการดื่มเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ที่กล่าวมาข้างต้น ถือว่าเป็นสัญญาณเตือนให้ทีมสุขภาพต้องเร่งหาแนวทางป้องกัน หรือแก้ไข